

SZÉKELY-UDVARHELY

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP. — UDVARHELYVÁRMEGYE, AZ UDVARHELYVÁRMEGYE KÖZSÉGI ÉS KÖRVEGYZŐK EGYLETE ÉS AZ UDVARHELYMEGYEI ÁLTALÁNOS TANÍTÓ-EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Hírművelői díjak: Egyszer 1 ft. Fél évre 2 ft. Negyedévre 1 ft. Egy példány ára 8 kr. Papoknak tanítónak és községi elöljáróknak egész évre 3 ft. a tanítónyelmi tagoknak kétszáz forintig, községi 2 ft. 50 kr.

Megjelen hetenkint egyszer: vasárnap.

Felelős szerkesztő:

Embery Árpád
Kiadó- és lapnyomdász: Betegeth Pál

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Betegeth Pál könyvnyomdája, a községi elöljárók (Kassza-utca) háza mellett a lapot érdeklők szolgálatára, előfizetők és áldozatok számára. — Kéziratok nem adnak vissza.

Hivatalos hirdetések 100 szög minden sor 2 kr, azonfelül 1 kr, magánhirdetések □ em. kint 3 kr, többesről különben 2 kr-ért közölhetők. Bélyeg fél kint 50 ar. Nyilatár sora 20 kr. — Hirdető és nyilatár díja előre fizetendő.

MÁRCZIUS 15.

Ünnep a magyar népnak,
Szabadságunk, die-öségünk:
Megörkezett! ... Itt vagy újra?...
Te, nagy idők nagy tanúja!

Várva-vártunk — köszorunkkal,
— Bárho szívünk tele levél;
Búra felszünk, búra lelnék —
Jer, vigasztal! ... Oh, legy velünk!

Beszélj, mesélj — szelb napokról,
Hősökről, apostolokról, —
Kik tettek — nemcsak akartak —
Kik a honért: életet s halált!

A te búvós, szent varázsló:
Torje meg a régi átkot;
Tatogó, mely orvénny felett:
Vezérel át a nemzetet!

Tovazalodás, pártoskodás:
As a magyaroknak sirt — nem más;
Ezer éve, — hogy itt élünk —:
Hogy — örvénny ontja vértünk! ...

A nagy világ bálmul — s kacsag ...
Veregetünk foly, mint patak;
Lónak, munkánk — mind kárba vesz!
— Oh jéj! ... Fajunknak átka ez...?

Mit akarnak...? Hol az esztünk...!
Egy forgatag — és elvesztünk!
Kiszarolt, kis, szegény hazánk:
Vigyázz; ... elmos — az özönvíz!

Ellenségnék éreztetjük:
Bősz talájkát egyre hányja! ...
„Testvéreink” — ellenségek —
Titkos bosszavágytól égnek ...

Emlékezz rá — édes hazám; —
A „testvériség” szent napja!
— Páldaszó — de igaz marad —
Követ lap, ki kegyesit ad ... —

Oh, de hagyjuk ezt a képet! ...
Fogjunk kezét mind, testvérek!
Áldjuk a szép ünnepnapot,
Mely ránk honszerzést ragyog.

Áldjuk emléket névünk —
A turist Remeténnek,
Ki népet szabadbá tettő
S föld paróbb fölévalta ... —

Nyugodjatok, aludjatok
Fálistenek! s te — nagy dalnok ...
Almodjatok his halálról,
Szabad, boldog s nagy hazáról ...

Betegeth Pál

Koszoruba fontunk újra oh márczius idusa!

Nagy nap vagy minékünk!

Megsiratott álmod világá fakasztott, eszményi talajban nemzet vére táplált, kikelet korában
nyílt ki virágod, magyarnak háromszáz ekessége fent!

Üstökös hullás, hajnal derengése: Caesárnak halála, nemzet ébredése!

Elfogódó szívvel ünnepünk s az ünnepi hangulatot egyre törő gondolatok szárnyán, lelkünkben
visszareg újra születésed biborának édes emlékénye; érezzük, szomjuhozunk talán meg jobban, igaz-
zabban, mint valaha, sajnos, még mindig eseményfalakban élő vívmányaidat, melyek drágák, örökbecsűek,
mint kopjaforgató dalak honszerző vitézsége, mint viharos századokkal dacolt szélesség őshagyományja,
mint alkotmányunk jogaiért vérel áldozó hősök csodákat regélő harcait! Szomjazunk emléked híreinek
hallására s hofikegyeztetlen elzárándokolunk oda, hol hazafias ajtók dicsőínek téged, mint történelmi
munkunk egy korszakos tényének lelkes indokait, hogy legyünk ismét és újra, miszerint a nemzeti érzés
költői alakba öntött imádsága, dalnokának ajkán nem lángelku látomás, hanem prófétai jóslat, mely ve-
led a megvalósulás útjára lépett.

Te vezetted be hazánkat a jogrendi államok Pantheonjába; te adt meg a lökést, hogy vög-
tusára szálljon vízei legyerevél nemzetem; te zúrtad össze kulturhivatásunk teljesítésének százados
gátjait; te tetted az embert szavazó polgárrá, a polgári szimontevő hazafá; a te küdelmeid súlók
mint nyár viharja légkörünk éltető balzsamát, az államférfiak és nemzeti költők díszes seregét, kiket
követendő példák és gyakorlati igazság gyanánt állít föl történelmünk, a te jelszavaid eszményi szent-
háromsága mellé.

Órók a te érdemed!

A nép előtted csak vakon hódoló kötelmet, csak ólomsúlyu terheket ismert a sikerei által bi-
zosított rendi és jogi kiváltságok minden élvezete nélkül; te tetted azt, hogy a mindent átalakító vissza-
hatás bekövetkezett, melyet már századoknak méhe érejt.

És a nemzet teste, a nép megmozdult nyugatnak műveltségéről messze híres országában ...
dagadó árjával szemfedőként borít el a kegyetlen Európát ... már lécs felől hallatszott a bábodroknak
viharzerű bimbólése ... tisztultabb hullámai megcsókolták a szőke Duna partjait is ... s mi megér-
tetünk e fennem csavogó babok istensugallta igéit ... világra zendítette harsány himnuszát a népszabad-
ság vértanúkölője ... a szó és gondolat eldobta gígáit terhet ... a szabadságra temett nép lerakta
évezredes jármát s a lehelő bilincsek csörömpölését; a korlátot országpaiban pusztulásra erített választalak
romboldott, mámoros örömben uszó areok hozsánnaja között ... boldog lett a magyar, mert te rád
virradt oh márczius idusa, mert kiragyni látá homlokodon ezeréves életnek letfenatoló jellegét: Sza-
badságot, Egyenlőséget, Testvériséget!

Legy udvozólva hát ismét és mindig.

Még fülünkbe cseng a márcziusi események udvárvalgása, még bizunk a kivított eszményi
jelszavak nemzetbőltítő örökkévalóságban s e hit, e bizalom nem lehet delibabos kepnek esabító va-
rízsa; oh nem, mert felszabadás gyakorlati szükség igényli, hogy e jelszavak az eszményi magaslattól
leszállva, közeleti testet öltsenek, mert nemzetet csak így mondhatja boldognak a magyar Genius!

Mai számunkhoz egy fél iv melléklet van csatolva.

lálkoznak egy mással, s a találka mindkettőjüket fűgő szerelmessé teszi. Am akadály nélkül nincs bonyodalom, történet, nincs szavazati s a paradicsomi állapotot meg szokta zavarni valami szűli tilalom, a kegyér sz. Ilyenkor aztán azt hiszik a vázjelű szerelmek, hogy egymás nélkül az élet csak teher s elhatározás, hogy a más-világban egyetülnek, hisz nincs szűli, munka és élet. Így gondolkodtak a mi történetünk két hőse is. Elváltak egymástól és hazament mindkettő a saját városába, de csak azért, hogy egy napon s előre kitűzött órában meggyógyulják magukat. Eljött a kitűzött nap, és az óra. Eddig semmi új esemény nem. És mi történik? A halálba menő órája után dögköt kezd a drót. S mind a két szerelmes tilkon kérdést tesz egymás hogy leté feől — máskül. És megy a válassz, hogy vigan vannak, egészségesek s közelebbi miútkétt menegyzett tartózkodás akadály, cnyáknál, piztylo durraas nélkül, ki-ki a maga válassztól, szerelmezen szeretett-társával.

— Az udvarhely-járási tanács holnap! (hétfői) gyűlése é s e kóna nagy érdeklődést kelt. E a gyűlés, mely Bogoz közösgben délelőtt 8 órákor kezdődik, vármegyegye tanács beletétele forduló pontján van hivata eldönteni. Itt fog kitűnni, hogy tanácsban minnyájja a keilő értelemző megasztalan-élre, vagy pedig a tudomány csoroklan szedlet laueretnek a fűlő legkörben elenyézzek. A tanácsot köré két lelkes és tevékeny tagok: Ince Lajos farozási és Györök Mihály agyafűlő tanács a máncos 15 ki eszmének igazán megfelelő, a tanácsot szellemi képességeinek irányt adó tudományok képnek a gyűlés élre, s mi hiszik, himn akartak, hogy tanácsuk egyhangulag, testvériségen határozzanak. Ugy legyen!...

— A realiskola mai hangneme... a sok farangsi udaltatás dacára is, feyves sikeritnek igérkőzik. Aztán merje valaki difamálni a mi halás közönségünket!

— Előrelátás. Kiválóan érdeklődöm a magyar politika iránt; mindjárt be is bizonyítottam. Jó barátainmal vásárolt körutaztam a városban; bekopogtatam egy szingya botba s mitűn a két sor vet helyét megtűntam, a segédet székel kűnlire meg, magam eszembe le a portékát s magam szolgálat ki magamat. A segédet és hatatam csak amútként, bámulat. Munkám aztán a másika, hamisítás s az előbbi jelenet szörzős ismerősdől. Aztán becsináltunk Schneyke-lvz egy pólar sor. Itt is én szogattam ki barátainmat, a pénzér a egységes busas tüköljölét és itta az általam előre rakott sor. Az ámulat és bámulat ismétlődött. Végre is a sok uszásoknak eugedő, megvalián a kifordított udvarasság titkát. Bőcsben 3 kereskedőség és egy pénzér lett most képvisezős mitűn mi Bőcsben mindenben utazónai szoktak, jó, boos előrelátásból, tenni a szépet kereskedőseideinket s a pénzérnek, mert ki tudja...? ha — protekció nélkül nem ébetelek.

— A helyi ip. önk. és betegesgölő egylett holnap, március 15-én rendez szokásos illerésztől, tekintettel a nagy nap emlékre, nem fogja megtartani; ez idény alatti meg ki csolyt leont.

Biztos pénz. A „Sciolia” természetesen folyékony szénásvány részvenyrtársaság részvényeire alkalmosak még csak e hó 15-én (hétfőn) délelőtt 10 óráig fogad el lapunk kiadó-hivatala. Vármegegyéből több száz részvényt jegyeztek ez elevevaló és hazafias vállalatára.

— Nyilvános köszönet. A fogym. elbocsádás felülteitzi szveskedtek: B. Pongrácz János alezár 9 frt, Gaspar Balázs 20 frt, Scheffer K. 20 frt, Marcz J. 20 frt, Harmath O. 20 frt, Schwejger Bertalan (Temesvár) 3 frt, Kasza József (Battonya) 1 frt 20 kr, ifj. Kovács Domokos 50 kr, Boros Karoly 3 frt, Boer Sándor osp. 1 frt, Szabo András 50 kr, Füstös Imréné 50 kr, Hersényi Zsombor 50 kr, Nemeth Sándor 70 kr, Szibány Gy. 35 kr, Balog Dezső (M. Jász) 20 frt, Scheller K. 20 frt, Horján István 70 kr, Varga Sándor 50 kr, Hodosi Lajos 60 kr, Hankó Alfred 1 frt, Florian Károly 1 frt. A káth. leánynevelőben: Baró Pongrácz V. 2 frt 10 kr, Gál Sándor 50 kr, Nagy K. 50 kr, dr. Voith G. 50 kr, Sebesi Ákosné 1 frt, Gally Endre 1 frt, Korösi G. 25 kr. Fogadják mindannyian mindkét intézet igazgatójának halas köszönetét.

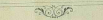
— Székely Keresztúr polgári zenekara saját javára f. év február 27-én dr. Janovikok háidőkege mellett anyagilag és erkölcsileg

egyarézt főnyesen sikerült bált rendeztet. Bevétel: 138 frt 30 kr, kiadás 26 frt 80 kr, jövedelem 110 frt. Feldírtottek: Dr. Janovikok Pálné 25 frt, Jeddí Tamás (Rugonfalváról) 10 frt, Jakabhy Sámuel 4 frt 60 kr, K. Beudek Béla (Udvarhelyről) 2 frt, Nagy F. Mózes 1 frt 60 kr, Pap Mózes 1 frt 60 kr, Gyarmachi Dezső (Racenyéről) 1 frt 10 kr, dr. Gamera Gusztáv 1 frt 10 kr, Cseresnyés Sándor 1 frt, Walter P. 1 frt, K. J. Wolf József 1 frt, Makai László 1 frt, Nagy Ferencz (Udvarhelyről) 60 kr, Bihari Már 60 kr, Lajos Dánes (Rugonfalváról) 60 kr, dr. Gamera Oszkár 60 kr, dr. Meskő Aladár 60 kr, Porhó István 60 kr, Rics István 60 kr, Orban O. 40 kr, K. Székely Károly 20 frt, ifj. Wolf József 20 frt, Ajdás Kristóf 60 kr, Áura Ferencz 60 kr, Longy László 50 frt, Marosán László 40 kr, Longy Arpád 40 kr, Nagy F. Domokos 40 kr, Sólai István 40 kr, Farkas Zsigmond 20 kr, Magyarosó Arthur 20 kr, ifj. Szengyörgy Tamás 20 kr, Rosmann Albert 20 kr, K. G. Gy. 20 kr, Székely Károly 20 kr, Nagy Ádám 20 kr, Kovács Péter 20 kr, Muszák Ferencz 20 kr, Meisinger Agoston 20 kr, Farkas Mihály 10 kr, Muszák Béla 10 kr, Péter György 10 kr, Oláh Antal, Farkas Sándor, Horváth Karoly, Dávid Imre, Nagy József, György Dánes, Sulyok Kálmán, Kis Kálmán, Punga Kálmán, Müller Andras, Ballo László, Longy Sámuel, Jakab István, Bálint Dániel, Eteő Lajos, Barabás József, Benkő Mihály, Fazakas József, Csátsák Dánes 10—10 kr. A rendezőség szíves köszönetet mond egy felülfűtőnek, mint dr. Janovikok Péternak, kinek s bály feyves sikerében kiváló érdeme vannak.

— A márcz. 15-iki eszmék szobra. Kolozsvár ezélett 24 évvel alakult egy bizottság, mely azóta egyet-egy megmésimél márcz. 15-ét, Ez a bizottság márcz. 15-én érteben elhatározta, hogy tökélyt gyűjt egy a márcz. 15-iki eszméket megörökítő szobor létesítésére. A bizottság e célra már gyűjtött tökély több ezer frtot tesz ki. A bizottság most azzal a kérséssel fordult a haza különböző pontjain rendezendő ünnepekkel bizottságokhoz, hogy az ünnepekkel alkalmasan a szoborlapot növeléshez hozzájárulni kegyekeljenek. Az udományok Hory Béla, Kolozsmegye arvaszéki elnöke, a márcz. 15-iki bizottság penztárnoka Kolozsvárt, azzal kiűndöbe. Minden udomány közöttet nyilvánosan nyugtat a rendezőség.

— Lapunk mai hirdetési rovatában levő, a Zalaifalmi Kénkovaripar Részvenyrtársaság gyártmányaira vonatkozó „Műtragny”, az ifj. Dánes János ruhakereskedő udonyaságit tárgyzó, a Berger J. udo Weiss R. butorkáralaban leszállított árakban eladandó butorok és az Erdyvárszéi Kárpát Egylett kitűnő asványizeti érdekekben közze tett hirdeteiseinket olvasónk figyelmébe ajánljuk. Együttal értesítjük, hogy Persian János divatrua kereskedő a napokban érkezik haza bevásárlási útjára.

CSARNOK.

A molnár család. (9. folyt.)

Kiadott udonygy. regény.

— A „Székely-Udvarhely” részére írta Péterfi Tamás.

— Alkalmatlan vagyok talán? —
— Oh nem! — szóló előbb Flóra.
— Bejöhetez éles testvér. A barátainmal vagyok.
— Barátom itt Kis-Székelyen? Ez nagy öröm! — mondá Ira a leányok előtt megvalva.
— Ez Flóra, az egyetlen barátom. Nem is hiszem, hogy többet találjak itten.
— Nini! hiszen az én kedves esküdtartóm. Alig nemem meg.
— Én vagyok — rebegé Flóra s kezét adott.
— Tal meggyarnt? Balog Ira a nevem. Valóban örvelek, ha Eszter hungom egy kedves barátom talál ilyen mesze helyen.
— Lásd Flórám, milyen a válatlan találkozás. A miért jöttél, azt is megmondhatod.
— Nekem akar valami szépet mondani?...
— Eszternek már mondtam, tehát én is...
— válassz Flóra kissé elpirulva a dolog gyors fejlődése miatt.
— Negyon kedves, mikor ilyen szép leány... azaz nem így skartam mondani — igazán ki szav

vait Ira — mikor egy derék román leány, meg pedig a hungom barátja nékem akar valamit mondani!...

— Ha tudná, hogy mit fogok mondani?!

— Egy esimes leány mondásától nem ijed meg.

— Eszter! Eszter! — hallatszott bez őreg Balog hívó kiáltása.

— Atyám szólott. Szabad lesz eltávozzom egy percre?

— Csak siess ide Eszter, — biztató Flóra.

— legalább nem fogod újra hallgatni meg bátyádnak elmondom, a miét tudsz.

Eszter elő hajolt barátja fülehez, hogy sugva, hallkan mondja meg:

— A paraszt szereimet is?

— Azt is! — válassz az oláh bíró leánya komolyan.

Mindjárt itt leszek Flóra kedves! — s kísietelt a mulombáiba.

— Hallom, hallom azokat a komoly szavakat — biztató Ira.

— Igar, hogy különös fiatal leányoktól komoly dolog, de annál jobban ügyelex szavaira.

— Ira! Ira! tudja, hogy hová jöttél, mikor Kis Székelyre indultak?

Balog Ira komolyan nézett a lány arcára.

— A halálba.... — tévé utána a lány szentgy hangon.

— Tudom, hogy veszedelmes helyen vagyunk, de még az is é, itt rajtunk kívül. Azau ha egy van, miént mondt: mi csak pusztán nem fogunk elvezni. Nyomot hagyunk magunk után — s a földre antatott kezével.

— Tehát gondolt erre?

— Balog Ira ismét vizsgálva nézett a lány arcára, de az komoly, határozott maradt.

— Igén, de nem félek.

— A nem félek meg kevés. Menekülni; ez a földölög!

— De hiszen nincs mitől! Itt barátságos jóvalól emberek laknak, a liknek eszálógatán sines a lazadás.

— Hogy eszálóg, a ki nem jár tovább az ajtóba külsőben, a ki nem lát tovább a kerítése tetején!

— De hallani hallatának, a mi a kerítésen kívül történik!

— Nehány nap és follobba minden!

— Ki mondja azt?

— Én.

— Honnan tudja?

— Közöttük születtem, közöttük élek, csak tudom kell. Ma érkeztek meg a bujgatók letten, a tüzet szítani. Hogy mi lesz? azt a cöl holnap mondom meg. Ez éjszaka minden előtér.

— Holnap?... holnap én is fogok mondani valamit.

— Tudom azt is, de sietre kell ám, nehogy elkéssenek vele, mert akkor még a „flore muidre” is nehezen segít.

— Ki beszél erről? Eszter mitsem tud.

— Tudok én. Az őreg asztal ment egy edül jelentkezni.

Ira esodálkozva nézett a leányra; az pedig folytató:

— De ne féljétek! Sok oláh vérenek keil addig eltolyni, meg titneket éltetnek az üdölöz, s szenei villigak-étek a beszéd alatt.

— Valahán tart? — kérdezte Ira a lányt.

— Ha gyerek kora óta ismerne, úgy nem szolának, de minek kiöszubetjük a nemes bus galmat?

Most már Flóra nézett merőben a legény szemei közé, hogy azokon át szivbe lészen.

— Mert szívetek! I, szereltek én, az oláh bíró leánya. Holnap újra előfokt Aldjon meg az Ég! — s kísietelt az ajkán, a hol jött.

Balog Ira hosszan nézett utána a kátracéss tütemonyon s nem tudta, hogy mit éreztet szívében: eszálókozt? Féltémet? vagy szereimet?

(Folytatjuk.)

11. szám.

Melléklet a „Székely-Udvarhely” 11. számához.

Törpék, mint holt, s ronda oldalból
Nyugvó mérgez fáját bírj el.
Sárga dobál a rozára s leggyekerre
Félték fullánkát, majom gúnyval jó.

Majd bátrabb lesz, felmászik kebelére,
És ottan tart undok lakmár,
Gyáva kórkedéssel feldobosja
Mint győzelemmel hitvány magát.

Oh, mi kím, mi kím az óránsák
Látni, tudni mindent körülre,
S egy rázkódással ne mődobhatni,
Nem ejtíthetni egyet közből.

Ah, de lelke minden erejével
Fel nem bírja vést hózu karát.
És, dörögdi meg, hogy leleszámolhesen,
Több nem kell, hogy megmetsse magát.

A ki a „Jelenkor” mását és jelen évfolyamát
megszemlél, egy egész irodalmi kincseket lát
tölkélt, mint könyvet, a költemények csak évek
múltán fogtak megjelenni s addig csak a „Jelenkor-
báo” olvashatók. E lap előfizetési ára
egész évre 8 forint. Szerkesztője Budapest, Váci-
körút 60.

Van a közalsóbb kérdés, mint a krétai há-
ború? A „Képes Gáladi Lapok” új ügyesen és
előkén van szerkesztve, hogy mindenkinek is leg-
aktualitáshoz közelítsen a társadalmi élet, „hogy est
megtehesse, hogy kiváló és közérdekű olvasma-
nyával olvasói igényeit kielégítse, meg anyagi
átfordulatot sem riad vissza, sezt negyedről 1 ft
50 k előfizetési díjért teszi. Mutatványzatunk ki-
vántára ingyen küld a kiadóhivatal Budapest, Váci-
körút 42. szám.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Külfüzetés.** Biztos forrásból vált távirati
értesítés szerint ö fősége Lútkú Szávai
szentkeresztbányai bányatulajdonos az ipar te-
vény szerzett nagy érdemei elismerésére a Fe-
rencz József-rend lovagkeresztjével tüntette ki.
Mídon a kitüntetéshez szívből gratulálunk, egy-
üttől átvendünk, hogy az igazi érdem nyilvános
elismerése, vármegyénkben is kezd már illő méltó-
sághoz érkező.

— **Kinevezések.** A m. kir. pénzügyminiszter
Gold Ferencz szegvárdi ö. f. fogalmazót pénzügyi
segédtitkárrá, Benkő Pál mérnárasszisztent számtal-
sági pénzügyi fogalmazóvá, Bauer Sándor fővá-
rosi adófelügyelői iratbiztosítási iradavezetővé és
Kopasz József szegedi kezelési gyakornokot ka-
tarszteri irattartó kezelő iratbiztosítási; a helyi kir.
pénzügyigazgató pedig Gáspár Dezsa eddigi adó-
hivatali gyakornok-jelöltét díjtalan adóhivatali
gyakornokká nevezte ki. El is érkeztek már négy az
ideje annak, hogy a két vármegyéből kiter-
jedt munkáról pénzügyigazgatóink ügybá-
rájának gyors és pontos elvégzése érdekében
a hónapok óta tartó hezagok betöltésének az
egy fizetést húsz hivatalnokai kar kettős munkával
agyon ne terheltsék.

— **Március 15-ike** holnap, nagy idők fensé-
ges gondolataival; mindentől megmozdul a hazafi-
as érzés, csak városunk hallgat némely. Bizony
itt az ideje annak, hogy más városok példájára
egy állandó városi bizottság alakuljon, a társad-
alom minden osztályából egyenlő számban, mely
évről-évre ne csak ünnep, hanem fokozza is az
ünnepélyi iránt való közérdeklőséget, mert e nap
a politikán kívül áll. Dicsőítésre a polgári dalkör
abbéli tevékenysége, hogy hazafiassággal elalulni
nem hagyja e nagy nap emlékeit; de es separativ
dolog, az ünnep általános jellegű kell, hogy legyen
az egész városi közönség bevonásával. Mint utó-
lag értesülünk, a dalkör holnap d. u. 8 órakor
számla a székely-ünnepet. Király Lajos főgymn.
tanár beszédet mond, Lendvay Boros és Zeng-
leczky Károly szavalnak, a dalkör énekel.

— **Március 15-iki ünnepélyek műsora:** A
székelyudvarhelyi rom. kath. főgymn. Baróti Szabó
Dávid önénekeskőre d. u. 10 órakor a gymnasium
diszertmenében. I. Szóval. Szóvalja az önénekes
kara. 2. Talpra magyar. Szóvalja Sávolya Antal
VIII. o. t. B. Bordai. Éneklő az ifjúság férfikara.
3. Alkalmi beszéd. Tartja Bíró Lajos önénekeskő
első. 5. Repülj feccsem. Előadja az ifjúság
vegyes kara. 6. A honvéd özvegye. Irta Arany
János. Szóvalja Pál Árpád VII. oszt. tan. 7. Be-
zárd-beszéd. Tartja Kovács János az önénekeskő
vezető tanára. 8. Hunyadi induló. Előadja az if-
júság férfi kara. — Az év. ref. kollégium diszert-
menében d. e. pont 11 órakor: 1. Bánk-bán, nyi-
tány. Erkel F. töl. előadja az „Ifjúsági zenekar”.
2. Nemzeti dal. Petőfi, szóvalja. Keresztész Ede
VII. o. t. 3. Alkalmi beszéd (palanytervez. m).

Irta Felegyházi Kálmán VIII. o. t. előadja Balogh
János VIII. o. t. 4. „Eljött az én kora” Schumann
K. töl. előadja az „Ifjúsági Dalkör”. 5. „Rindór
Concor. G. töl. szóvalja Nagy Domokos VII. o. t.
6. Magyar népdalok. hegedűn játsza László József
VII. o. t. 7. „Előre” Toth K. töl. szóvalja Molnár
Bela VIII. o. t. 8. „Rakóczi induló” Wekerle L. töl.
vegyes kara alkalmiza Baczó Lajos, előadja az
„Ifji Zenekar”. 9. Igazgató zárbeszéd s a Gidó-
Erkel F. töl. kinevezés. 10. „Hunyadi induló”
falv.énekeskő kinevezés. — A szé-
kely-keresztúri állami tanítóképző és unitárius kö-
zépiskola ifjúsága Székely-Keresztúrt, az állami tan-
ítóképző intézet tornacsarnokában d. e. 10 órakor:
1. „Hymnus”, előadja a két intézet éneke és zenekara.
2. Alkalmi beszéd, tartja Petőfi Gyula t. IV. éves
növendék 3. Népünk dala. Játssza az egyesített
zenekar 4. Nemzeti dal. Petőfi Sándor töl. szó-
valja Simó János t. IV. éves növ. 5. Nemzeti
dal Egresz Bencő töl. Káldy Gyula áttára szerint,
éneklő a kép. önk. kőri dalkar. 6. „Március 15-ike-
nek”, szóvalja: Sándor Géza gym. isk. főnök 7.
„Fél a szent habora” le (induló) Végler Gyula töl.
éneklő a t. képző-intézet ifjúsága, kísérő a kép. önk.
képzőkőri zenekar.

— **Az idei sorozás eredménye.** Az elmúlt hété-
ten szívből jól keserves dolgozatok mellett vá-
nyultak be városunkba a jövő kato-ár. Sorozás után
egyik része (a megszabadult) vigabban, másik
rész (a besorozatott) pedig még keservesese-
ben, szívszáradva énekel hazafelé; nem azért,
hogy besoroztak, de rá gondoltak kedvesekről való
távozásra. Városunkból 93 hadkötelest küldt 17,
az Udvarhely-járást körülbelül 771 bel 187, a Keresztúr
járást körülbelül pedig 778 körül 208 lett besorozva.
1642 hadkötelest tehát 412 vált be katonának.
Az oklándi járásban tegnap kezdtek meg a so-
rozást.

— **Az „Udvarhelyvármegyei gazdasági egylet-
t” mint örömlő értesülünk — az „Erdélyi Gasz-
dasági Egylet” közreműködésével vármegyénk
területén több helyen adópis gazdasági előadók-
szól. Az előadók felváltva 21-en Párjelen,
a második egyen és h 28-an városunkban és a
3-ik aprilis h. én Vargyas községben lesz meg-
tartva. Az előadások tárgyai a vármegyénkben
legjobban érdeklő gyakorlati mezőgazdasági
kérdések körülbelül lesznek összeállítva. Mel-
gelen ajánljuk gazdálkó figyelmébe. Azt hisszük, hogy
a k. y. g. n. s. székelyi és lezárunk az elő-
adásokhoz közele.**

— **A fogymnasium ifjúságának tánczos színi-el-
adása** fenyősen sikerült, mondhatnánk, a társasági
mulatságok korának. vel. Oly nagy és válogatott
közönségnek a tornacsarnok hatalmas terma talán
meg nem látott, mint most március 15-én. Al-
lándó derűtelenség övezte az aránylag hosszú
„Mukányi” 1. met egy Csiky ópen most 17 éve it
„Tartó feleség” foglalkoztat Kistfalvi-társaságban.
És ismét Csiky legújabb társadalmi darabja,
őrtől elcselt alakok morakészertü ösenakára.
Mukányiban a stréber lapaszkodik, Zípolyitán a
barbarizmus, elrontott hivatalos nyelvűnek erős
szatíraja, a riporterben az önbírt nyelviség, az
ügyvédben a krajczáros hasznosléka, a min. tit-
kárság a hivatalbeli megvesztegethetőség van
erős szerepekkel megörjázva. És e különben ne-
velő szerepekkel derékasan megtrákkodik a diákok,
egyik tultat a másikon. A bölgyserzők pedig
kellő öntönosséggal, szabályos hangszerezéssel és
nem egy helyen tapost provokáló hatással játszókat;
egyet azért névleg is megcsörjézik: Daróczy Anna
Lukács-Féj Mariak és Elek, Robert Margit és
Schüller Lotti kiszenyvezőket. Aznyilag pedig
kerék 127 forint hozott az óvárán emlékező alapított
ifjúsági egyesület egylet javára. A tánczór pedig
legyen annyit, hogy az énekeseket 120 pár énekelő
s reggeli 5 óra után érte véget.

— **A himnó üdvölkönné** meg egyre tart. A
szigorú hatósági intézkedések dacára is előfordul,
hogy egyes köz-egézekben a fertőzött helyekről
áthurcolják. Ujjában Zetelaka, Kádicsfalva, Fuz-
ez és Matfalva községekben is fellépett a himnó.
Fenyéd községben kezdték az utóbbi
idő 41 volt himnóben s ebből 22 kigyógyult és
15 meghalt. E községben még most is van bete-
gedési eset.

— **Kitűnő barometere van szerkesztőségünk-
nek.** H-marább jelzi a távess közéletét golyás,
fesszámárak hazafértédel. Papírkosárunkban csak
egy zsig a laugyos szót, szercegek a fakadó ú-
nyok és zöllelők (a most már tagosított) hat r.

Hát az igaz, hogy itt a kilelet hivatalos napja,
de az időnk még egyre forog, nehezen derül fel
s mégis itt a távess közélet, mert névess. sárvágy
postánk tavasz közönműveit tur és retur, posta-
restante, ajánlja, bérmentve és nem bérmentve,
tuoatásánra hozza postánk, úgy, hogy egy zsírfal-
tálak ketelet elhetünk frissen lajottól való lomb-
jakkal.

— **Ketelet másként kereső vármegyénkben:** Patak
községben 100, Biserfalván 40, M. Hermánfal-
ván 30, Kis-Bacsoiban 20, Barócsiban 60, H. Ujfa-
lyban 12, Oszáteleken 100, Szálbölöcsiben 60,
Károcsfalván 10, H. Öklándon 25, O. Al-András-
falván 14, Szent Ezerésten 20, Magyar Hódg-
túlván 20, O. Al- Hódgátban 22, Vezekében 50,
Vagyas Zaskóiban 32, Székely-Szállások 16,
Martonosban 45, Kis-Ölymokban 80 és Nagy-
Solyomában 25 egyen; összesen 751 munkás.

— **Munkásokkal keresnek:** Daróc községben
608 egyen, Dályában 15 öt, Ábrámfalván 5 öt,
Mertonosban 90 t. Kis-Solyomba 20ötöt; össe-
sen 1014 egyen. É statisztikát a Románia
vándorlók figyelmébe ajánljuk.

— **Tűz Országhy község „Nagy-Küküllő”**
névi havasán a napokban Balint L. Ferencz és
Szász Pál országhy lakosok kárára egy szék, ta-
kamnyának, gazdasági eszközök, deszkák és 2 drh
lo elegett. A kár közel 300 ft. A tettes, alapos
gyanúvalok szerint, Párjál illés névű osvárgóra
irányul, ki azóta nyomtalanul eltűnt. A nyomozás
folyamatban van.

— **Állami kedvezmény.** A földmívelésügyi m.
kir. miniszterium Wader Albertnek Daróc kö-
zségben lévő mezőgazdasági szeszárgara részére
az 1890. XII. 1. évi ben biztosított állami kedvez-
ményeket meghosszabbított.

— **Vigvázatlansághal halál.** Folyó hó 7-én
este 8 óra tájt alyhai Székely és Simó Nagy
Krisztina, Keresztúrkőről Eked felé utazva. Eked-
nél a kúsmót patakba belehajítottak. A sebez ar
szekeret földöntötte. Székely Ferencz és lovai
szerecsenessen kiszabadultak, de Simó Nagy Ferencz
az ar elcsordta s 8-an reggel 8 óra tájban ta-
lalták meg mintegy 500 lépessel alább a cölöpökre
fennakadva.

— **A hazasznonytól bizonyára érdeklini**
fogja az a letelezés, a melyet most tett egy orvosi
szaklap a safrányról. Az európai kereskedők tud-
valójuk az itt elhasznált safrány nagy részét
Kherhelából, a siitál városokból kapják. Ennek oka
pedig a következő: A gazdák siitál községben el-
temetve pedig Indiából Kherhelába szoktak szállí-
tani. A holtest a szállítási alapot nagy mennyiség
sáfrány között egy szőnyegbe van burkolva. Ha a
temetés beveződött, a safrányt és a szőnyegeket
eladják európai kereskedőknek. Az Európában el-
használt safrány nagy része kherhelai eredetű. A
krónistamipolyi egészségügyi tanács a pestisre
való tekintettel, betiltotta az Indiából Kherhelába
való zarandoklást.

— **A realiták figyelmébe.** Gombosht A. a hely-
beli földesbirtokos mint érben vágott tanúja néha
Simó Pál iskolatársát igen szép és meglep
lagy visszamelekédel. Küldött be hoznánk, me-
lyet nagy terjedelmű mint a kívánsághoz képest
öpen most letelezési közadunk. Célja e me-
ható és szép jellemű való megemlékezés, hogy
az emlelt realiták ifjúságának figyelmét
egy gyűjtés után állandóan vírkora felhívja, mely-
lyel most utólag áldozás az iskolatársi kegye-
let az érettség táján, közeli szülőfalujánba elhunyt
ifjú emlékének. Hiszenük, hogy a sorok véle
után lesz is kellő fogatgatja az eszmé megpendíté-
sének.

— **Színház vidéken.** A zetelaki „Olvasókör”
tagjaiból alakult műkedvelők egyesiként elő-
adásban mutatják be Tóth, Ede. „A falu rossz”
című teljes népszerűségű műburt 25 ö. A szer-
zők min-Czékán győztesek a helyi helyzettől
megszécselt. S csakanyán ki is tettek
magukért, mert öszegző jászok által oly
szécsés eszté nyújtottak Zetelaka közönségének,
milyben az aligh gyönyörködött. Az előad-
ás sikerült társasági ügyet. Az eszté szé-
csés jóval mezezt az olvasó körnek. Különben
az egész mulatságnak az a legérdekesebb, hogy
két-hatnap díjat (60 kr.) szedtek a színházra
és külön a balra is (50 kr.).

— **Felmadat szerelések.** Elklopott thema
már az új-golyóval ellát, mint a hétéknapos
pontos ismétlődés, de pistoly nélkül is csontváz
végű az az eset, mely a vidéken történt. A reg-
nyes krónika szabályai szerint egy lány és ifjú ta-

KÖZGAZDASÁG.

Az ősi vetések a kérges nagy hó és hófúvások alatt

Felette nagy veszedelem az ősi vetésekre nézve, mikor túl folyamán vagy végén nagy havak esnek, erre lágyulás s arra hideg következik és így a felszínen újnyírt vastagság jégkéreg képződik. Ismét havaz s így módon egy második, harmadik jégkéreg is áll elő, mely a legárát teljesen elzárja a vetésektől. Hasonlóan nagy veszedelem oldalas, gödörös, vagy márt alatti földek vetéseire nézve a nagy hófúvás, mely szintén sokáig tart s óriási a kárját.

Nemmi gabona van terem, mind elvész, ha hómenedéket nem segítünk rajta.

Először ajánlatos juh, kecske, sertés, vagy tinóssorával az összes területet megirtatni, hogy a lakaikkal lyukassák meg a hókeget; utóbbian pedig ez, ha hómenedék a gazda és házaspár kapkálkiny, az egész hőmérséklet kapkálja s szükség esetén néhány nap múlva ismétli. A kaszálókban is javára válik ez a munka.

Az idén lehetséges, hogy mindkét baj előáll. A második már is megvan.

Előre figyelmeztetjük a gazdákat, falusi birtokosokra, hogy annak idején, ha szükségük vanja, segítsenek a bajos s figyelmeztetéseket a faluk egész közösségét a segítség mezejára.

Közönség köréből.*

Valasz „A szekelyi ipar és annak feltételei”-re**

Nem a boszorkános mondatja a sorokat.

Ha gyengeként felsmerik, azért az jellem azon előt tartásuk az igazságnak megfelelően leközölnék, belsejüket; mert ha kell, szerszámok annak jogosságát és törelkedniük kell, hogy hiányukat helyrehozzuk, vagy legalább elenyésztesük. Azonban, mikor valaki — bárki legyen is az — a leközölnéssel a lealászi meg, ezt az előtől nem hagyhatjuk.

Legyenek ösztök és következetek.

Boroklást az ösztökés szavával és pedig

* E rovart alatt helyet adunk minden törzsekkel való találkozásnak, és a felvilágosító beküldött ültet. Szak.
** Ösztökésnek az a szó, mely a cselekedetét helyrehozzuk — tárgyalnánk vált.

csak a Székelyföldről, s itt csak azon iparosokról, kiket a legkíméletlenebb módon elítél, t. i. a szűkös, cipészek, eszmadiák stb.-ról, kiáltó azt állítja, hogy legnagyobb része ezen iparosoknak semmi szakismeretrel nem bír, nem ismerik a rend, pontoság, garázdálkodás, takarékosság, szorgalom, kitartás, házias érzelmek és tisztos telességül, kellő viselkedés, idelemelés beszéd, otthonlóság.

Nem így van ez uram!

Igen torzképet festett az iparosokról. Nem akárok az elősoroltakhoz mérten szólani, jókarlatul csak annyit mondok: hogy szabad ily egyoldalúval ítélkezni a társadalom egyik osztály fölött sem. Mert igaz, hogy vau-gyenek és pedig a társadalom minden rétegnek a legmagasabb rangját az utolsó, mint kiket azon vádák megillettek, de sem több, mint 2-3 százalék. S épen ezért sem itt kell keresni a széket, vagy általánosan a magyar ipar pangását, az iparosok kétségbeesését, nyomorúságát, az iparosok napról-napra mind jobban-jobbán a baj. Mások az okok egészen. Csak hogy euek tudására ismerettel és tapasztalatokkal kell bírni.

Mert igen tisztelt „Egy” ur, valamit az élet nem játék, az az ipar sem, hanem a bómoly és nagy feladat, legyen meggyőződés, hogy iparosok körüljárásáról és viszonyairól sem jártak én írt. Nem elég ahhoz a jó tollforgatás, a magasabb tanulmányok végzése és bírája; azaz vizsgálhatja a csillagokat, botcselkedhetik s még rá politizálhat; is akár a vámszerződésről is bírni, ha nem ismeri az iparos osztályt és a gazdasági viszonyait és viszonyait; s ha nem ismeri az iparos osztályt és a gazdasági viszonyait, mikor meg kellett és volna tudni, hogy azon mivel és hogyan lehetne könnyíteni.

Uj. Rajk.

Szerkesztői üzenetek.

B. D. Budapesti. Köszönt a szives baráti figyelemmel; mint látható, akadémián ügyességgel forgattak az ollót.

Cs. Szabó K. Bpest. A regény megjött, örvendünk első sikerén; a lap már ment a várja titkoni támogatását. A tarca csak jövőre.

Mese egy dalról: mi csak valóságot közlünk.

Az Emlékkönyvet írt verset pedig nem igen szokás nyilvánosságra hozni, az rendesen keblt titok. Tehát azt a kívánságát, hogy egy példányt küldjünk abból a számból, melyben versei megjelennek, nem tejesítjük, mert tisztán az ön kedvéért külön lapot nem nyomatunk.

Hozza. Annnyira kezdetleges, hogy hozzá sem szólhatunk.

B. Gy. Helyt. Alkalmi versében haladás mutatkozik, élvezhető hurokat penget, de korábban kapott alkalmi költeményünk már ki volt szedve, s így holmi javára mellett talán jövőre is korábban tessék kopogtatni.

D. Z. Helyt. Jövendő vezércikkünk épen az ön által beküldött témával is foglalkozni fog.

HIVATALOS RÉSZ.

Udvarhelyvármegye főispánja. 219—897. szám. Pályázati hirdetmény Udvarhelyvármegyében a homoród járási állatorvosi állomás kiadására. A pályázati kiírás a pályázati kiírás, az ezen elűt pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyeréni óhajják, hogy okmányokkal szabályszerűen felszerelt folyamodványukat hozzájáróló évi április 4. ig adják be. Ezen állás javadalmá 411 532 ft 50 kr évi fizetésből és 100 ft uti átalányból. Székely. H. Ötöd. Sz. Udvarhelyen, 1897. március 6-án. Gr. Haller János, főispán.

HIRDETESEK.

Nagyobb mennyiségű kitűnő

régi sarju

eladó Gyarmathy Dezső gazdaságában Hemoród-Szent-Pálon.

Könyvnyomda, könyvkötészet.

A Székelyföld legnagyobb és legelősebb nyomtatvány raktára.

Tarcsafalvi „Tört sugarak”
sz. költeményei
1 forint 20 krajczár.

KÖNYVNYOMDA, KÖNYVKÖTÉSZET,
KÖNYV- ÉS HIRLAPKIADÓVÁLLALAT, LEGNAGYOBB ZENEMŰ-RAKTÁR, PAPIRKERESKEDÉS
SZEKELY-UDVARHELYEN.

Van szoroscsém t. vedvöm és a n. d. köztársaság szives figyelmébe ajánlani, miszerint megrendeltem könyveim, felkísérte és gyors kiszolgálás tekintetéből: **TELJESSEN UT ÉS A LEGKITŰNŐBB GÉPEK-KEL FELSZERELVE**, könyvnyomdamat

könyvkötészet

berendezésével egészítettem ki és minden nével nevezhető könyvkötői munkát a leggyorsabb fűzéstől a legdrágább kiállítású kötésig **minden versenyt kizáró olcsó árakon** **Udvarhelyvármegyében eddig nélkülözött**

Fel-szereltet továbbá könyvnyomdamat az **Udvarhelyvármegyében eddig nélkülözött**

LYUKGATÓ (PERFORÁLÓ) GÉPPEL

is, melynek segítségével **szelvényes jegyek, bérzárak, vásári vámszedőulak** — mindazon nyomtatványokat, melyeket **eddig olcsóval kellett szétvágni, bérzárak, vásári vámszedőulak** meggyűjtatom s így könnyen kezelhetővé teszem; ugyanígy legújabb szerkesztő

SZÁMOZÓ GÉPEMMEL

nyomtatott számokkal is ellátom. E szerint tehát azon helyzetben vagyok, hogy a könyvnyomdázást és könyvkötészet terén, a legkisebb igényeknek is megfelelek.

A mélyen tisztelt közönségnek irástam tanúsított eldigi ügybecsű pártfogását megköszönve s további előretértekemben is kérve, így kezni fogok, hogy az önök is kiérdemljenek.

Hirdetéseket és előzetéseket bármely fővárosi vagy vidéki lapra az előfizetési árban, postadíj felszámítás nélkül, elfogadok.

Kész szolgáltatás!

Betegh Pál.

Könyv- és hírlapkiadóvállalat.

